Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
PEDRO CRUZ VILLALÓN
prezentate la 21 decembrie 2011 [1]

Cauza C-336/09 P

Republica Polonă
împotriva

Comisiei Europene

„Recurs — Agricultură — Organizarea comună a piețelor — Măsuri tranzitorii adoptate în vederea aderării unor noi state membre — Regulamentul (CE) nr. 60/2004 — Acțiune în anulare — Termen — Data la care începe să curgă termenul — Tardivitate — Dreptul de acțiune al noilor state membre cu privire la actele adoptate între data semnării și data intrării în vigoare a tratatului de aderare — Uniune de drept — Valorile Uniunii — Stat de drept — Egalitatea statelor membre în fața tratatelor”

1. La patru ani după pronunțarea Hotărârii din 23 octombrie 2007 în cauza Polonia/Consiliul [2], având ca obiect o acțiune în anulare introdusă de Republica Polonă împotriva unei decizii a Consiliului Uniunii Europene pe care Curtea a respins-o pe fond fără să examineze excepția de inadmisibilitate pentru tardivitate ridicată de Consiliu [3], Curtea trebuie să soluționeze un recurs introdus împotriva unei ordonanțe prin care Tribunalul Uniunii Europene a declarat inadmisibilitatea pentru tardivitate, în consecință fără examinarea fondului cauzei, a unei acțiuni în anulare introduse într-un context foarte similar de Republica Polonă împotriva unui regulament al Comisiei Europene, de această dată [4]. Republica Polonă invită Curtea, în acest mod, să examineze, în cadrul unui recurs, argumentele pe care le-a prezentat în fața Tribunalului în scopul de a stabili că acțiunea sa nu putea fi declarată inadmisibilă pentru tardivitate, în condiții care au făcut obiectul unei analize exhaustive din partea avocatului general Poiares Maduro în Concluziile prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, citată anterior. Analiza acestuia, la care ne raliem în mare măsură, ne va permite să ne concentrăm demersul reflexiv asupra unor perspective suplimentare.

I — Istoricul cauzei, procedura în fața Tribunalului și ordonanța atacată

2. Prin Ordonanța din 10 iunie 2009, Polonia/Comisia (T-258/04) [5], Tribunalul de Primă Instanță al Comunităților Europene a respins ca inadmisibilă, pentru decădere, acțiunea Republicii Polone având ca obiect anularea articolului 5, a articolului 6 alineatele (1)-(3), a articolului 7 alineatul (1) și a articolului 8 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 60/2004 al Comisiei din 14 ianuarie 2004 de instituire a unor măsuri tranzitorii în sectorul zahărului în vederea aderării Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei la Uniunea Europeană [6].

1 — Limba originală: franceza.

2 — C-273/04, Rep., p. I-8925.

3 — Punctul 33.

4 — Curtea a fost sesizată de asemenea, în același timp, cu un alt recurs într-o cauză similară, Polonia/Comisia (C-335/09 P), aflată pe rolul Curții, împotriva unei hotărâri a Tribunalului care, în mod similar și pentru aceleași motive, a respins ca fiind în parte inadmisibilă pentru tardivitate o acțiune a Republicii Polone împotriva unui alt regulament al Comisiei.

5 — Denumită în continuare „ordonanța atacată”.

6 — JO L 9, p. 8, Ediție specială, 03/vol. 52, p. 202.

3. În speță, Tribunalul a constatat că Regulamentul nr. 60/2004 a fost publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 15 ianuarie 2004 și că termenul de introducere a unei acțiuni împotriva acestuia din urmă expira, în consecință, la 8 aprilie 2004. Acțiunea Republicii Polone fiind depusă la grefa Tribunalului la 28 iunie 2004, Tribunalul a declarat, în consecință, că aceasta a fost introdusă tardiv [7].

4. Tribunalul a admis excepția de inadmisibilitate ridicată de Comisie în temeiul unei aplicări stricte a prevederilor articolului 230 al cincilea paragraf CE. Astfel, Tribunalul a constatat că acțiunea împotriva Regulamentului nr. 60/2004 a fost introdusă ulterior termenului de două luni stabilit de această dispoziție, termen calculat de la publicarea sa, și a concluzionat că Republica Polonă era decăzută din dreptul de a formula acțiunea [8], respingând totodată, în continuare, diferitele argumente înaintate de Republica Polonă.

5. Au fost astfel respinse, ca nefiind de natură să repună în discuție această concluzie, argumentele întemeiate pe faptul că regulamentul menționat nu fusese publicat în cele douăzeci de limbi oficiale ale Uniunii Europene [9], pe faptul că intrarea sa în vigoare era subordonată intrării în vigoare a Tratatului de aderare [10] și pe faptul că regulamentul se adresa tuturor statelor membre, inclusiv viitoarelor state membre [11].

6. Tribunalul a demonstrat în continuare că această aplicare strictă a termenelor procedurale calculate de la data publicării Regulamentului nr. 60/2004 nu aducea atingere dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă al Republicii Polone [12].

7. În cadrul analizei admisibilității acțiunii, Tribunalul a reamintit că nu se poate deroga de la aplicarea strictă a reglementărilor comunitare în ceea ce privește termenele procedurale decât în împrejurări cu totul excepționale, de caz fortuit sau de forță majoră [13]. Cu toate acestea, Tribunalul a considerat, cu privire la acest aspect, că Republica Polonă nu a explicat în ce măsură împrejurările din speță ar fi cu totul excepționale în ceea ce o privește, astfel încât să justifice o derogare de la principiul aplicării stricte a termenelor procedurale, aducând astfel atingere principiului securității juridice.

8. Prin recursul introdus, Republica Polonă solicită Curții să anuleze ordonanța atacată, să se pronunțe definitiv asupra acțiunii și, în consecință, să declare acțiunea introdusă de aceasta împotriva Regulamentului nr. 60/2004 ca fiind admisibilă și să admită concluziile pe fond prezentate în primă instanță.

II — Procedura în fața Curții și concluziile părților

9. Republica Polonă a depus prezenta cerere de recurs la grefa Curții la 24 august 2009. În documentele sale scrise, aceasta a solicitat ca recursul să fie examinat de Marea Cameră.

10. Nefiind formulată nicio cerere în acest sens de către părți, Curtea a decis să nu organizeze o ședință.

11. Republica Polonă solicită Curții:

— anularea ordonanței atacate;

7 — Punctele 42-46 din ordonanța atacată.
8 — Punctele 46, 70 și 71 din ordonanța atacată.
9 — Punctele 48-50 din ordonanța atacată.
10 — Punctele 51 și 52 din ordonanța atacată.
11 — Punctele 53-56 din ordonanța atacată.
12 — Punctele 57-70 din ordonanța atacată.
13 — Punctul 55 din ordonanța atacată.

— anularea articolului 5, a articolului 6 alineatele (1)-(3), a articolului 7 alineatul (1) și a articolului 8 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 60/2004 și

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

12. Comisia solicită Curții:

— respingerea recursului ca nefondat și

— obligarea Republicii Polone la plata cheltuielilor de judecată.

III — Cu privire la recurs

A — *Argumentele Republicii Polone*

13. În susținerea recursului său, Republica Polonă invocă cinci motive prin care urmărește să critice analiza efectuată de Tribunal asupra admisibilității acțiunii sale împotriva Regulamentului nr. 60/2004 [14].

14. În primul rând, Republica Polonă reproșează Tribunalului că a statuat, cu nerespectarea Regulamentului nr. 1 al Consiliului din 15 aprilie 1958 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene [15], că termenul de introducere a acțiunii împotriva Regulamentului nr. 60/2004 a început să curgă din ziua publicării sale în limbile oficiale ale Comunității Europene cu cincisprezece membri și, în consecință, anterior publicării sale în toate limbile oficiale ale Comunității extinse.

15. În al doilea rând, Republica Polonă invocă faptul că Tribunalul a apreciat în mod eronat că aceasta putea, chiar anterior aderării sale la Uniune, să introducă eficient o acțiune în anulare împotriva Regulamentului nr. 60/2004, nu în temeiul dispozițiilor articolului 230 al doilea paragraf CE care stabilește dreptul la acțiune necondiționat al statelor membre, în special, ci în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE, respectiv pe aceeași bază și în aceleași condiții ca cele prevăzute pentru persoanele fizice sau juridice. Aceasta susține, în special și pe de o parte, că Regulamentul nr. 60/2004 nu impunea obligații, la data publicării sale la 15 ianuarie 2004, decât în sarcina statelor membre, ceea ce Republica Polonă nu era încă, în principiu, obligații care, în plus, ar fi fost viitoare și aplicabile doar de la data intrării în vigoare efective a tratatului de aderare. Pe de altă parte și în subsidiar, Republica Polonă consideră că nu îndeplinea, la momentul respectivei publicări, condițiile specifice de admisibilitate a acțiunii prevăzute la articolul 230 al patrulea paragraf CE.

16. În al treilea rând, Republica Polonă este de opinie că, fiind privată de dreptul de a supune Regulamentul nr. 60/2004 unui control de legalitate, în măsura în care acesta din urmă îi era adresat în calitatea sa de stat membru, Tribunalul a încălcat principiul comunității de drept și dreptul său la o protecție jurisdicțională efectivă. Aceasta adăugă că aplicarea strictă a dispozițiilor privind termenele de introducere a acțiunilor nu trebuie să conducă la o inegalitate între diferitele state membre și în special în ceea ce privește protecția jurisdicțională a statelor membre vechi și noi.

17. În al patrulea rând, Republica Polonă consideră că, privând-o de dreptul de a se îndrepta în justiție împotriva Regulamentului nr. 60/2004, care ar fi modificat ilegal condițiile aderării sale la Uniune și ar fi încălcat echilibrul drepturilor și al obligațiilor rezultate din calitatea sa de membru al Uniunii, Tribunalul ar fi încălcat principiile solidarității și bunei-credințe.

14 — Punctele 40-71 din ordonanța atacată.

15 — JO 1958, 17, p. 385, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 3.

18. În sfârșit, în al cincilea rând, Republica Polonă invocă faptul că Tribunalul a săvârșit o încălcare a procedurii prin neexaminarea argumentelor legate de încălcarea principiilor solidarității și bunei-credințe și prin motivarea insuficientă a ordonanței atacate.

B — *Analiză*

19. Cele cinci motive invocate de Republica Polonă ridică aproape toate întrebări cu un conținut incontestabil, în contextul special și extrem de delicat al extinderii progresive a Uniunii către alte state care fac parte din Europa. Republica Polonă a prezentat motivele sale în ordinea descrisă mai sus și, în principiu, Curtea ar trebui să le abordeze în aceeași ordine.

20. Totuși, există o ierarhizare clară a acestor diferite motive. Cel de al treilea motiv, în special, trebuie privilegiat, în opinia noastră, din moment ce ridică întrebări referitoare la fundamentele Uniunii, la valorile pe care se bazează aceasta, printre altele, în special cea de stat de drept [16], la principiul unei Uniuni de drept [17] în care actele instituțiilor sunt supuse „legii” [18], precum și la principiul structural al Uniunii constituit din egalitatea statelor membre în fața tratatelor [19], acum înscris la articolul 4 alineatul (2) TUE [20]. Trebuie totuși precizat că, în mod inevitabil, argumentele aduse de Republica Polonă în cel de al doilea motiv, care ridică problema aplicabilității în cauză a dispozițiilor specifice ale articolului 230 al patrulea paragraf CE unui stat membru „iminent”, vor fi abordate indirect în cadrul acestei analize.

21. Înainte de a opera această dublă analiză, trebuie să amintim, totuși, precum a procedat de altfel și Tribunalul în ordonanța atacată, jurisprudența Curții în temeiul căreia, pe de o parte, aplicarea strictă a reglementărilor comunitare în ceea ce privește termenele procedurale răspunde exigenței securității juridice și necesității de a evita orice discriminare sau orice tratament arbitrar în administrarea justiției [21] și, pe de altă parte, nu trebuie să se deroge de la aceasta decât în împrejurări cu totul excepționale, de caz fortuit sau de forță majoră, conform articolului 45 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, sau în caz de eroare scuzabilă [22]. Dacă această cauză ar fi soluționată prin aplicarea strictă a dispozițiilor articolului 230 al cincilea paragraf CE, este clar, fără a fi nevoie să se intre în detalii, că acțiunea ar trebui atunci în mod sigur să fie declarată inadmisibilă. Totuși, al treilea motiv invocat de Republica Polonă ne confruntă cu întrebarea dacă, în circumstanțele foarte speciale ale speței, Curtea nu ar trebui să se angajeze pe calea unei interpretări *secundum legem*, chiar *praeter legem*, a dreptului Uniunii, care să poată conduce la o soluție diferită.

16 — Pentru a relua formularea utilizată la articolul 2 TUE.

17 — A se vedea, potrivit terminologiei de acum consacrate de Curte, Hotărârea din 29 iunie 2010, E și F (C-550/09, Rep., p. I-6213, punctul 44).

18 — Cartei constituționale pe care o constituie tratatele, pentru a relua exprimarea din Hotărârea din 23 aprilie 1986, Les Verts/Parlamentul European (294/83, Rec., p. 1339, punctul 23).

19 — Deși tratatele nu făceau referire expresă la principiul egalității statelor membre, până la apariția Tratatului de la Lisabona, Curtea în schimb recunoscuse că acesta era oarecum consubstanțial statelor membre. A se vedea în acest sens Zemanek, J., „The Principle of Equality”, în Kaddous, C., și Auer, A., *Les principes fondamentaux de la Constitution européenne*, Helbing & Lichtenhahn, LGDJ, 2006, p. 237, Lenaerts, K., și Van Nuffel, P., „Advanced Integration and the Principle of Equality of Member States within the European Union”, în Kaddous, C., și Auer, A., *op. cit.*, p. 245, în special p. 249. A se vedea Hotărârea din 7 februarie 1973, Comisia/Italia (39/72, Rec., p. 101, punctul 24), și Hotărârea din 7 februarie 1979, Comisia/Regatul Unit (128/78, Rec., p. 419, punctul 12). A se vedea în egală măsură, într-o cu totul altă perspectivă, Hotărârea din 29 martie 1979, Comisia/Regatul Unit (231/78, Rec., p. 1447, punctul 9).

20 — Această dispoziție reia, în acest sens, articolul I-5 din proiectul de Tratat de instituire a unei Constituții pentru Europa, care adoptase formularea jurisprudențială a principiului menționat mai sus. A se vedea în acest sens Piris, J.-C., *The Lisbon Treaty — A Legal and Political Analysis*, Cambridge University Press, 2010, p. 83 și 84, Blanquet, M., „Article I-5”, în Burgorgue-Larsen, L., Levade, A., și Picod, F., (ed.), *Traité établissant une Constitution pour l'Europe*, vol. 1, Bruylant, 2007, p. 96.

21 — A se vedea în special Hotărârea din 12 iulie 1984, Ferriera Valsabbia/Comisia (209/83, Rec., p. 3089, punctul 14), precum și Ordonanța din 5 februarie 1992, Franța/Comisia (C-59/91, Rec., p. I-525, punctul 8), Ordonanța din 7 mai 1998, Irlanda/Comisia (C-239/97, Rec., p. I-2655, punctele 7-9), Ordonanța din 17 mai 2002, Germania/Parlamentul European și Consiliul, (C-406/01, Rec., p. I-4561, punctul 20), și Ordonanța din 8 noiembrie 2007, Belgia/Comisia (C-242/07 P, Rep., p. I-9757, punctul 16).

22 — A se vedea în special Hotărârea din 5 aprilie 1979, Orlandi/Comisia (117/78, Rec., p. 1613, punctele 10 și 11), și Hotărârea din 15 decembrie 1994, Bayer/Comisia (C-195/91 P, Rec., p. I-5619, punctul 26), precum și Ordonanța din 27 noiembrie 2007, Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret și Akar/Comisia (C-163/07 P, Rep., p. I-10125, punctul 36), Ordonanța din 14 ianuarie 2010, SGAE/Comisia (C-112/09 P, Rep., p. I-351, punctul 20), și Ordonanța din 16 noiembrie 2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert/Comisia (C-73/10 P, Rep., p. I-11535, punctul 42).

22. Prin intermediul celui de al treilea motiv, Republica Polonă susține mai precis că aplicarea strictă a dispozițiilor Uniunii privind termenele de introducere a acțiunilor nu poate să conducă la acceptarea unei inegalități în ceea ce privește protecția jurisdicțională a statelor membre „vechi" și „noi". Statele membre nu pot fi private de dreptul acestora de a introduce o acțiune în temeiul articolului 230 al doilea paragraf CE, care definește calitatea procesuală activă a statelor membre și reprezintă expresia dreptului lor natural la protecția intereselor lor economice și sociale de către instanțele Uniunii, împotriva unui act juridic care le este adresat. Instituțiile Uniunii nu pot, în consecință, prin intermediul alegerii datei publicării unui act adresat tuturor statelor membre, să priveze noile state membre de dreptul acestora la protecție jurisdicțională. Făcând referire în acest sens la punctul 50 din Concluziile avocatului general Poiares Maduro prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, citată anterior, aceasta opinează că, prin respingerea acțiunii sale ca inadmisibilă, Tribunalul a încălcat în mod vădit principiul statului de drept și principiul dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă. Republica Polonă adaugă că, în mod contrar celor statuate de Tribunal la punctul 55 din ordonanța atacată, situația în cauza de față intră, prin excelență, în noțiunea de împrejurări excepționale.

23. Această cauză aduce astfel în discuție acte de drept derivat produse de Uniune între data semnării și data intrării în vigoare a unui tratat de aderare, adoptate pentru a răspunde exigențelor aderării menționate și deci aplicabile noului stat membru sau noilor state membre semnatare ale tratatului menționat.

24. Răspunsul la argumentele de principiu invocate astfel de Republica Polonă ne impune o anumită privire de ansamblu, ceea ce reflecțiile de ordin foarte general care urmează încearcă să realizeze.

25. Trebuie subliniat, pe de o parte, că Uniunea este – fiind una din caracteristicile sale specifice prin comparație cu alte subiecte de drept internațional – o Uniune de state – și de popoare – angajată într-o activitate normativă permanentă, care nu se întrerupe, ca să spunem astfel, niciodată și care atinge o intensitate neegalată până în prezent în nicio altă organizație internațională în sensul cel mai generic al acestui termen. Nu este întâmplător că ordinii juridice pe care o reprezintă Uniunea i s-au atribuit rapid caracteristici de autonomie, de supremație și de eficacitate care știm că îi sunt proprii [23].

26. Trebuie subliniat, pe de altă parte, că extinderea progresivă a Uniunii, inițial formată din șase state membre, nu este un fenomen excepțional, ci, dimpotrivă, este consubstanțial finalității acesteia. Încorporarea unui nou stat european în cadrul Uniunii reprezintă, în această perspectivă, un proces din ce în ce mai complex, de fiecare dată, aflat în strânsă legătură cu intensitatea integrării și cu bogăția din ce în ce mai mare a acquis-ului său [24].

27. Reiese că ordinea juridică a Uniunii nu încetează niciodată să funcționeze, ca să spunem astfel, iar activitatea sa normativă nu poate fi întreruptă în special în cursul procesului de extindere [25]. Această specificitate dă naștere problemei ridicate de actele adoptate de Uniune între data semnării tratatelor și a actelor de aderare și data intrării lor în vigoare, a căror adoptare poate fi condiționată de

23 — A se vedea în special Barents, R., *The Autonomy of Community Law*, Kluwer, 2004, și Simon, D., „Les fondements de l'autonomie du droit communautaire", în *Droit international et droit communautaire — Perspectives actuelles*, trente-troisième colloque de la société française pour le droit international, Pedone, 2000, p. 207.

24 — Nu există o definiție a acquis-ului, deși conceptul este utilizat chiar în tratate. În Declarația comună privind Politica Externă și de Securitate Comună, adoptată de plenipotențiari și anexată la Actul final al Actului privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei și adaptările la tratatele pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 1994, C 241, p. 21, și JO 1995, L 1, p. 1), acquis-ul comunitar este, cu toate acestea, definit ca „drepturile și obligațiile care le revin în cadrul Uniunii și în cadrul instituțional al acesteia".

25 — Este vorba de o problemă specială din punctul de vedere al dreptului tratatelor, care se distinge net de problema, mai des întâlnită, a aplicării provizorii a tratatelor. A se vedea în acest sens articolul 218 alineatul (5) TFUE [fostul articol 300 alineatul (2) CE], care prevede posibilitatea Consiliului, la propunerea negociatorului, de a adopta o decizie de aplicare provizorie a unui tratat anterior intrării sale în vigoare. Pe această temă, a se vedea, spre exemplu, Geslin, A., *La mise en application provisoire des traités*, Pedone, 2005, Verwey, D., *The european Community, the European Union and the International Law of Treaties*, TMC Aser Press, 2004, p. 124 și următoarele, Mathy, D., „Commentaires de l'article 24 des conventions de Vienne de 1969 et 1986", în Corten, O., și Klein, P., *La Convention de Vienne sur le droit des traités*, Bruylant, 2006, vol. 1, p. 1045, Lefeber, R., „The provisional Application of Treaties", în Klabbers, J., și Lefeber, R., *Essays on the Law of Treaties — A Collection of Essays in Honour of Bert Vierdag*, Nijhoff, 1998, p. 81, și Vignes, D., *Une notion ambiguë: la mise en application provisoire des traités*, AFDI, 1972, p. 181.

extindere și care sunt, în consecință, publicate anterior ca aderarea să fie efectivă, fără a fi în mod necesar în vigoare anterior acestei date. Chiar dacă tratatele și actele de aderare pot să prevadă în sine [26], *ex ante*, conținutul și efectele unei astfel de activități normative, este totuși suficient de clar că aceste posibilități rămân, în orice caz, destul de limitate.

28. Acest fenomen ne plasează astfel în prezența unui drept derivat al Uniunii care se aplică atât vechilor, cât și noilor state membre, fără ca acestea din urmă să fi „participat" la elaborarea sa [27].

29. Abilitarea conferită instituțiilor Uniunii de dispoziții precum cele ale articolului 2 alineatul (3) din tratatul de aderare, de a adopta acte de drept derivat între data semnării tratatului menționat și cea a intrării în vigoare a acestuia, creează o inegalitate de tratament între două grupuri de state membre, primul grup fiind constituit din statele care erau deja membre la data adoptării actelor menționate și care au participat, așadar, la elaborarea acestora, iar cel de al doilea grup constituit din state care nu sunt încă membre și care, așadar, nu au putut să participe la elaborarea lor [28].

30. În acest sens, trebuie să subliniem că ideea unei Uniuni de drept, de acum înainte valoarea statului de drept, impune nu doar respectarea drepturilor fundamentale și supunerea actelor instituțiilor sale controlului conformității cu carta constituțională constituită din tratate [29], precum și cu principiile generale de drept [30], ci și crearea democratică a dreptului derivat al Uniunii, ceea ce implică o

26 — Această situație nu este rară în dreptul Uniunii. Existau deja dispoziții echivalente celor ale articolului 2 alineatul (3) din Tratatul de aderare din 2004 pe care se întemeiază Regulamentul nr. 60/2004, printre altele, în Tratatul de aderare din 1994 (Republica Austria, Republica Finlanda, Regatul Suediei) [articolul 2 alineatul (3)], precum și în Tratatul de aderare din 1985 (Regatul Spaniei și Republica Portugheză) [articolul 2 alineatul (3)]. Tratatul de aderare din 2005 (Republica Bulgaria și România) [articolul 4 alineatul (3)] include același tip de dispoziții. A se vedea în egală măsură Decizia Consiliului Comunităților Europene din 11 iunie 1985 privind aderarea Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze la Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului (JO 1985, L 302, p. 5). În schimb, tratatele de aderare din 1972 (Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord) și din 1979 (Republica Elenă) nu includeau dispoziții echivalente. Fără a intra în detalii în acest punct, este important să amintim că și Curtea a adoptat dispozitive care, deși diferite, răspundeau acelorași preocupări. A se vedea în special Hotărârea din 2 octombrie 1997, Parlamentul European/Consiliul (C-259/95, Rec., p. I-5303). Dispozițiile de acest tip apar astfel ca fiind fructul unei bogate practici de elaborare și de punere în aplicare a unor acorduri de aderare, acumulate de instituțiile Uniunii, indiferent care ar putea fi motivele pentru care acestea au fost introduse în tratatele de aderare. Principalul lor obiectiv este acela de a permite instituțiilor Uniunii să ia măsuri, enumerate în mod limitativ, necesare aderării, dar care nu au putut fi adoptate anterior semnării tratatului și actelor de aderare, și astfel nu au putut fi integrate în acquis-ul comunitar.

27 — Caracteristica primară a dreptului derivat astfel creat este aceea că noile state membre nu pot „participa" la elaborarea sa, deși sunt, totuși, principalii destinatari ai acestuia. Cu siguranță, actele de aderare au manifestat o grijă permanentă de a stabili proceduri speciale de adoptare a anumitor decizii și a altor măsuri care urmează a fi luate în perioada de preaderare. Existența acestor proceduri, care conferă în mod esențial statelor candidate la aderare un simplu drept de a fi consultate, nu împiedică totuși „participarea" acestora la adoptarea de măsuri care de altfel nu sunt acceptate oficial ca făcând parte din acquis-ul comunitar. A se vedea în speță „Procedura de informare și consultare în vederea adoptării anumitor decizii și a altor măsuri care urmează să fie luate în cursul perioadei premergătoare aderării", anexată la actele de aderare din 2003 (JO 2003, L 236, p. 987).

28 — Se poate observa în acest sens că în Hotărârea din 10 iunie 2009, Polonia/Comisia (T-257/04, Rep., p. II-1545, punctul 235), Tribunalul a constatat că Republica Polonă nu a participat decât în calitate de observator la adoptarea Regulamentului (CE) nr. 1972/2003 al Comisiei din 10 noiembrie 2003 privind măsurile tranzitorii care urmează să fie adoptate în ceea ce privește schimburile de produse agricole în contextul aderării Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei (JO L 293, p. 3, Ediție specială, 03/vol. 50, p. 100).

29 — Pentru a relua unul dintre criteriile Comunității, ulterior ale Uniunii de drept, reamintit în repetate rânduri de Curte după Hotărârea Les Verts/Parlamentul European, citată anterior (punctul 23). A se vedea în egală măsură Hotărârea din 10 iulie 2003, Comisia/BEI (C-15/00, Rec., p. I-7281, punctul 75), Hotărârea din 18 ianuarie 2007, PKK și KNK/Consiliul (C-229/05 P, Rep., p. I-439, punctul 109), Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia (C-402/05 P și C-415/05 P, Rep., p. I-6351, punctul 281), precum și Hotărârea E și F, citată anterior (punctul 24).

30 — A se vedea în special Hotărârea din 25 iulie 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul (C-50/00 P, Rec., p. I-6677, punctul 38), și Hotărârea din 5 octombrie 2006, Comisia/Franța (C-232/05, Rec., p. I-10071, punctul 57).

participare egalitară a tuturor statelor membre [31], fie direct, prin intermediul membrilor Parlamentului European sau prin intermediul reprezentanților statelor membre în Consiliul European sau în Consiliu [32], fie indirect, în cadrul unei delegări a competențelor Consiliului [33] sau, de acum înainte, ale Parlamentului European și ale Consiliului [34].

31. Este totuși important să subliniem că neparticiparea viitoarelor state membre la elaborarea actelor adoptate în aceste condiții specifice poate, desigur, precum este cazul în speță, să fie legitimată de dreptul primar, în speță de tratatul și/sau de actele de aderare [35]. Tratatele și actele de aderare pot, cu siguranță, să prevadă perfect crearea unui drept care să se aplice tuturor statelor membre, celor noi, precum și celor vechi, deși cele noi nu au putut să „participe" la crearea sa, din moment ce acestea din urmă acceptă acest lucru prin semnarea și ulterior prin ratificarea tratatelor și a actelor menționate.

32. Această din urmă particularitate poate cu ușurință să fie admisă în măsura în care decurge din „natura lucrurilor" [36]. În schimb, sarcina de a explica absența căii de atac care să permită noilor state membre de a supune controlului jurisdicțional actele adoptate în aceste condiții este mult mai dificilă.

33. Este evident că statele membre „iminente" nu pot să contribuie, în niciun fel, la crearea dreptului Uniunii, în special prin prezența reprezentanților lor în cadrul Consiliului, cât timp nu sunt încă efectiv membre ale Uniunii.

34. Totuși, nu aceasta este inegalitatea în fața tratatelor în prezenta cauză, ci este cea rezultată din faptul că noile state membre nu pot exercita, în aceleași condiții ca vechile state membre, căile de atac împotriva actelor astfel adoptate ori de câte ori termenele de introducere a acțiunii împotriva acestor acte au expirat la data la care acestea devin efectiv state membre, pentru simplul fapt al datei publicării lor [37].

31 — Articolul 4 alineatul (2) TFUE.

32 — A se vedea în egală măsură, în această privință, punctul 6 și nota de subsol 5 din Concluziile avocatului general Poiares Maduro prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Comisia/Parlamentul European și Consiliul (C-411/06, Rep., p. I-7585).

33 — În temeiul articolului 202 CE. Este suficient, în acest sens, să se facă referire la textele care reglementează comitologia: Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei (JO L 184, p. 23, Ediție specială, 01/vol. 2, p. 159). A se vedea în egală măsură Acordul între Parlamentul European și Comisie privind normele de punere în aplicare a Deciziei 1999/468/CE a Consiliului de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2006/512/CE (JO 2008, C 143, p. 1, rectificare în JO C 154, p. 24). A se vedea în special Piris, J.-C., „La comitologie: vers l'épilogue d'une longue saga", în *Chemins d'Europe — Mélanges en l'honneur de Jean-Paul Jacqué*, Dalloz, 2010, p. 547, Jacqué, J.-P., „L'éternel retour — Réflexions sur la comitologie", în *Mélanges en hommage à Jean-Victor Louis*, Editions de l'ULB, 2003, p. 211, și Lenaerts, K., și Verhoeven, A., *Towards a Legal Framework for Executive Rule-Making in the EU? The Contribution of the New Comitology Decision*, CMLR., 2000, p. 645.

34 — Este necesar să se sublinieze că articolul 291 TFUE a bulversat exercitarea de către Comisie a competențelor sale de execuție. A se vedea în acest sens Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, p. 13), care abrogă Decizia 1999/468. A se vedea Craig, P., „Delegated Acts — Implementing acts and the new Comitology Regulation", în *European Law Review*, 2011, nr. 5, p. 671, și Edenharter, A., *Die Komitologie nach dem Vertrag von Lissabon: Verschiebung der Einflussmöglichkeiten zugunsten der EU-Kommission*? Die öffentliche Verwaltung, 2011, p. 645.

35 — Se va aminti doar că Curtea s-a pronunțat în sensul că protocoalele și anexele la un act de aderare reprezintă dispoziții de drept primar care, cu excepția cazului în care actul de aderare dispune altfel, nu pot fi suspendate, modificate sau abrogate decât în conformitate cu procedurile prevăzute pentru revizia tratatelor inițiale (a se vedea Hotărârea din 11 septembrie 2003, Austria/Consiliul, C-445/00, Rec., p. I-8549, punctul 62). La rândul său, Tribunalul s-a pronunțat în sensul că o dispoziție a unui act de aderare poate servi ca temei juridic pentru adoptarea de măsuri legislative (a se vedea Hotărârea Tribunalului din 11 septembrie 2002, Alpharma/Consiliul, T-70/99, Rec., p. II-3495, punctele 106 și 107).

36 — Cum îi plăcea să spună Baronului de la Brède (Montesquieu, *Spiritul legilor*, 1748).

37 — Dreptul de introducere a acțiunii, care depinde și de împrejurarea contingentă reprezentată de data publicării actului, este astfel lăsat la întâmplare.

35. În acest sens, trebuie să plecăm de la principiul enunțat de acum la articolul 4 alineatul (2) TUE, conform căruia „Uniunea respectă egalitatea statelor membre în raport cu tratatele”, ceea ce exclude în orice caz inegalitățile nejustificate între statele membre [38]. Or, nu este ușor să se găsească o justificare pentru inegalitatea rezultată din faptul că un stat, obligat, la fel ca orice alt stat membru, să respecte un act, nu se află, în ceea ce privește actul menționat, decât într-un raport de simplă acceptare, cu excluderea oricărui alt stat.

36. Astfel, într-o situație precum cea din speță, vechile state membre au „participat” la elaborarea actelor adoptate în aceste condiții, într-un fel sau în altul, și pot, în această calitate, să se îndrepte direct în justiție împotriva acestor acte în temeiul articolului 230 al doilea paragraf CE, cu respectarea termenelor prevăzute la articolul 230 al cincilea paragraf CE, în calitate de reclamanți privilegiați. Noile state membre, în schimb, care au fost în mod necesar private de orice „participare” la elaborarea acestor acte, sunt private totodată de orice posibilitate de a se îndrepta în justiție, ca atare, împotriva acestora. S-a utilizat în trecut termenul „ucaz” pentru a descrie actele adoptate și aplicate în aceste condiții. Or, un act care nu se pretează astfel decât la supunere trebuie considerat străin din punct de vedere structural ideii unei Uniuni de drept. Dacă, de o manieră foarte generală, participarea la elaborarea unui act nu poate fi garantată tuturor statelor membre destinatare, ideea inițială a unei Uniuni de drept se opune excluderii oricărei căi de atac împotriva actului menționat.

37. Desigur, în principiu, nu este foarte dificil de acceptat faptul că tratatele și actele de aderare includ prevederi specifice exprese privind căile de atac, inclusiv, în anumite limite, restricțiile aplicabile căilor de atac menționate.

38. Ideea unei Uniuni de drept implică, în schimb, faptul că nu este posibil, cel puțin în absența unei dispoziții exprese de drept primar, să se priveze de orice cale de atac noile state membre destinatare ale actelor adoptate între data semnării și data intrării în vigoare a tratatelor și a actelor de consacrare a aderării lor. Aceasta implică faptul că statele membre menționate trebuie să aibă, în această calitate și începând cu momentul în care dobândesc această calitate, posibilitatea de a ataca, în termene rezonabile, dreptul derivat care se poate aplica Uniunii extinse la a cărui elaborare nu au putut să contribuie.

39. De altfel, trebuie să dispună de această posibilitate în calitate de state membre, iar nu în calitate de simple persoane juridice [39] sau în calitate de state terțe.

40. Astfel, în primul rând, ele sunt afectate de aceste acte în calitatea lor de state membre „iminente”, iar nu în calitate de persoane juridice sau de state terțe și aceste acte li se aplică în calitate de state membre și cu condiția ca ele să fi devenit efectiv state membre [40]. Dispozițiile acestor acte le privesc astfel constitutiv în calitate de state membre și în această calitate trebuie să poată să exercite căile de atac.

41. În plus, în al doilea rând, noile state membre menționate trebuie să poată să dispună de un drept la acțiune în sensul articolului 230 CE în aceleași condiții ca celelalte state membre, condiții de care acestea din urmă se bucură dat fiind că au „participat” la elaborarea acestui drept în mod egal cu

38 — Se va reaminti aici că Curtea a avut deja ocazia de a respinge interpretarea dispozițiilor unui act de aderare propusă de un nou stat membru întrucât „conduc[e] la consecințe inadmisibile din punctul de vedere al egalității între statele membre cu privire la anumite reguli esențiale pentru funcționarea pieței comune” (a se vedea Hotărârea din 29 martie 1979, Comisia/Regatul Unit, citată anterior, punctul 9).

39 — Astfel cum a statuat Curtea cu privire la calitatea procesuală activă a Parlamentului European, „sistemul” de la articolul 230 al patrulea paragraf CE este „inadaptat” pentru o acțiune în anulare introdusă de un stat membru (a se vedea Hotărârea din 22 mai 1990, Parlamentul European/Consiliul, C-70/88, Rec., p. I-2041, punctul 14).

40 — Cu privire la acest aspect, a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 5 decembrie 2000, Eurostock (C-477/98, Rec., p. I-10695, punctul 58), precum și Hotărârea din 22 iunie 2011, Denkavit Nederland și alții (C-346/09, Rep., p. I-5517, punctele 65 și 66).

vechile state membre. În acest sens, trebuie să ținem cont de faptul că nu este întâmplător că statele membre [41], precum și Parlamentul European [42], Consiliul și Comisia [43], beneficiază, conform formulei consacrate în doctrină, de statutul de reclamanți „privilegiați”.

42. În consecință, o interpretare a articolului 230 CE care conduce la declararea ca inadmisibilă a acțiunii introduse de Republica Polonă împotriva Regulamentului nr. 60/2004, pentru singurul motiv că a fost introdusă ulterior unui termen de două luni de la data publicării sale, trebuie considerată contrară valorii de stat de drept și principiului egalității statelor membre în raport cu tratatele [44].

43. În consecință, trebuie să acceptăm argumentele formulate de Republica Polonă în cadrul celui de al doilea și al celui de al treilea motiv și, fără a fi nevoie să examinăm celelalte motive, să anulăm ordonanța atacată.

44. Rămâne de analizat problema, deloc neglijabilă, a soluțiilor care sunt oferite, prin urmare, Curții pentru a remedia atingerea pe care o poate aduce o interpretare a tratatelor, care exclude dreptul de introducere a acțiunii al unui nou stat membru împotriva actelor adoptate și publicate între data semnării și cea a intrării în vigoare a tratatului și a actului prin care este consacrată aderarea sa, valorii statului de drept și principiului egalității statelor membre în raport cu tratatele și dreptului privilegiat de introducere a acțiunii al unui stat membru într-o situație precum cea din cauza în speță.

45. În Concluziile prezentate de avocatul general Poiares Maduro în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, citată anterior [45], par a putea fi utilizate două căi, prima *praeter legem* și a doua *secundum legem*.

46. Recunoscând totuși că prima cale poate fi explorată de Curte, în lumina propunerii formulate în Concluziile avocatului general Poiares Maduro în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, citată anterior [46], înclinăm cu toate acestea în favoarea celei de a doua căi, pentru o interpretare care face apel la spiritul și la sistemul tratatelor, în sensul hotărârilor prin care Curtea a consacrat calitatea procesuală pasivă [47] și ulterior calitatea procesuală activă [48] a Parlamentului European.

47. Pentru a ne reaminti, în Hotărârea Les Verts/Parlamentul European, citată anterior, Curtea se confrunta cu aspectul dacă actele adoptate de Parlamentul European puteau să facă obiectul unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 173 din Tratatul CEE [49], în pofida faptului că această dispoziție nu viza, la momentul respectiv, decât actele Consiliului și ale Comisiei.

41 — A se vedea în special Hotărârea din 12 iulie 1979, Italia/Consiliul (166/78, Rec., p. 2575, punctele 5 și 6), precum și Hotărârea din 23 februarie 1988, Regatul Unit/Consiliul (131/86, Rec., p. 905, punctul 6).

42 — De la intrarea în vigoare a Tratatului de la Nisa.

43 — A se vedea în special Hotărârea din 26 martie 1987, Comisia/Consiliul (45/86, Rec., p. 1493, punctul 3), precum și Hotărârea din 21 ianuarie 2003, Comisia/Parlamentul European și Consiliul (C-378/00, Rec., p. I-937, punctul 28).

44 — Vom adăuga, în acest sens, că dreptul de introducere a acțiunii care trebuie astfel recunoscut unui nou stat membru aflat în situația în care se află Republica Polonă din punctul de vedere al Regulamentului nr. 60/2004 nu poate fi relativizat în temeiul Hotărârii din 18 octombrie 2007, Comisia/Parlamentul European și Consiliul (C-299/05, Rep., p. I-8695, punctele 29 și 30), pe care Tribunalul a aplicat-o în Hotărârea Polonia/Comisia, citată anterior, punctele 69-73), care face obiectul recursului în cauza Polonia/Comisia (C-335/09 P), citată anterior. Un astfel de drept de introducere a acțiunii nu poate, în fapt, să depindă de caracterul în mod necesar contingent al modificărilor eventuale aduse de instituții asupra actelor acestora.

45 — Punctele 54-60.

46 — A se vedea punctul 59. Noul stat membru nefiind afectat de actul comunitar decât cu condiția și de la data intrării în vigoare a tratatului și a actului de aderare, termenul de introducere a acțiunii prevăzut la articolul 230 al cincilea paragraf CE nu poate să înceapă să curgă înaintea acestei intrări în vigoare.

47 — Hotărârea Les Verts/Parlamentul European, citată anterior (punctele 23-26).

48 — Hotărârea din 22 mai 1990, Parlamentul European/Consiliul, citată anterior (punctele 11-27).

49 — Fostul articol 230 CE, devenit articolul 263 TFUE.

48. Întemeindu-se pe ideea de Comunitate de drept și consacrând tratatele drept „cartă constituțională”, Curtea a statuat că o interpretare a articolului 173 din Tratatul CEE care ar exclude actele Parlamentului European adoptate în sfera tratatului dintre cele care ar putea fi atacate ar duce la un rezultat contrar atât spiritului tratatului, astfel cum este exprimat la articolul 164 din Tratatul CEE [50], cât și sistemului acestuia, în măsura în care, în special, aceste acte ar putea să afecteze competențele statelor membre sau ale altor instituții sau să depășească limitele de competență ale autorului lor, fără a fi deschisă posibilitatea deferirii acestora controlului său. Ea a concluzionat, urmând în ceea ce privește acest aspect Concluziile avocatului general Mancini [51], că acțiunile în anulare îndreptate împotriva actelor Parlamentului European erau admisibile, în măsura în care aceste acte aveau ca scop să producă efecte juridice în privința terților.

49. În plus, astfel cum a amintit avocatul general Poiares Maduro la punctul 27 din Concluziile prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, citată anterior [52], în pofida faptului că Parlamentul European nu dispunea de dreptul de a introduce o acțiune în anulare în temeiul articolului 173 din Tratatul CEE sau în temeiul articolului 146 din Tratatul CEEA, Curtea, considerând că misiunea care îi este atribuită prin articolul 164 din Tratatul CEE îi impunea să asigure păstrarea echilibrului instituțional creat prin tratat și, în consecință, să asigure controlul jurisdicțional al respectării prerogativelor Parlamentului European, a admis, sub condiție [53], admisibilitatea acțiunilor în anulare ale acestei instituții împotriva unui act al Consiliului sau al Comisiei, depășind astfel jurisprudența sa inițială [54]. Curtea a statuat astfel că „lacuna procedurală” constituită de absența unor dispoziții care să prevadă dreptul de introducere a acțiunii al Parlamentului European nu putea „să prevaleze asupra interesului fundamental aferent menținerii și respectării acestui echilibru instituțional” [55].

50. Astfel, în ambele cazuri, Curtea a privilegiat o interpretare *praeter legem* a tratatelor, din moment ce nu era posibil să se garanteze altfel dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă, o componentă esențială a unei Uniuni de drept, protecția jurisdicțională a oricărei persoane în ceea ce privește actele Parlamentului European destinate să producă efecte juridice în privința acesteia, în primul caz, și dreptul Parlamentului European de a introduce acțiuni în privința actelor altor instituții care afectează prerogativele sale și, așadar, echilibrul instituțional, în al doilea caz.

51. Se poate adăuga chiar faptul că interpretarea *praeter legem* este în special utilizată ori de câte ori reprezintă singurul răspuns valabil la o problemă, neprevăzută în tratate, care aduce în mod radical în discuție una dintre valorile Uniunii, precum sunt cele enumerate la articolul 2 TUE [56].

52. Principiul egalității statelor membre în raport cu tratatele, împreună cu valoarea de stat de drept, impune recunoașterea dreptului noilor state membre de a introduce acțiuni împotriva actelor adoptate de instituțiile Uniunii în împrejurări precum cele din cauza în speță. Având în vedere exigențele securității situațiilor juridice, acest drept la acțiune trebuie, în lipsa unei alte dispoziții specifice și prin analogie cu dispozițiile articolului 230 al cincilea paragraf CE, să se încadreze în termenul prevăzut la această din urmă dispoziție începând cu data intrării în vigoare a tratatului de aderare menționat.

50 — Fostul articol 220 CE, dispoziție reluată în prezent la articolul 19 TUE.

51 — A se vedea punctele 6 și 7 din Concluziile prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Les Verts/Parlamentul European, citată anterior.

52 — Punctul 55.

53 — Acțiunea nu era admisibilă decât în măsura în care privea protejarea prerogativelor Parlamentului European și cu condiția să fie întemeiată pe motive legate de încălcarea acestora.

54 — Astfel, Curtea constatase, în Hotărârea din 27 septembrie 1988, Parlamentul European/Consiliul (302/87, Rec., p. 5615, punctele 26-28), că, având în vedere textele aplicabile la momentul respectiv, nu era posibilă recunoașterea calității procesuale active a Parlamentului European, contrar concluziilor avocatului general Darmon.

55 — Hotărârea din 22 mai 1990, Parlamentul European/Consiliul, citată anterior, punctul 26.

56 — Constantinesco, V., „The ECJ as a Law-Maker: praeter aut contra legem”, în D. O'Keefe (ed.), *Judicial Review in European Union Law Liber Amicorum in Honour of Lord Slynn of Hadley*, Kluwer Law International, 2000, p. 73.

IV — Cu privire la acțiunea împotriva Regulamentului nr. 60/2004

53. Din articolul 61 primul paragraf din Statutul Curții rezultă că, în cazul în care recursul este întemeiat, Curtea poate fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia.

54. Dacă Curtea dispune de elementele necesare pentru a soluționa în mod definitiv excepția de inadmisibilitate ridicată de Comisie în cursul procedurii în fața Tribunalului [57], nu acesta este cazul în ceea ce privește analiza fondului acțiunii Republicii Polone.

55. Reiese din considerațiile anterioare că acțiunea Republicii Polone, depusă la grefa Tribunalului la 28 iunie 2004, nu era tardivă, că, în consecință, excepția de inadmisibilitate a Comisiei, în cadrul căreia aceasta nu invoca decât decăderea din dreptul de a formula acțiunea, trebuie respinsă, iar acțiunea Republicii Polone trebuie, așadar, declarată admisibilă.

56. Republica Polonă solicită, pe de altă parte, Curții să soluționeze în mod definitiv fondul acțiunii împotriva Regulamentului nr. 60/2004, conform articolului 61 din Statutul Curții, și solicită oficial anularea articolului 5, a articolului 6 alineatele (1)-(3), a articolului 7 alineatul (1), precum și a articolului 8 alineatul (2) litera (a) din regulamentul menționat. Aceasta este de opinie, în fapt, că litigiul se află în stare de judecată definitivă, invocând, în această privință, coincidența motivelor invocate în prezenta cauză cu cele invocate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Comisia, citată anterior. Republica Polonă precizează, în egală măsură, că menține integral toate motivele prezentate în această privință, în cererea sa introductivă, precum și în memoriul său în replică, în primă instanță.

57. Deoarece Tribunalul a respins în totalitate ca inadmisibilă acțiunea împotriva Regulamentului nr. 60/2004, fără a examina motivele invocate de Republica Polonă [58], această cauză trebuie, în consecință, să fie trimisă Tribunalului spre rejudecare pentru a se pronunța asupra concluziilor Republicii Polone privind anularea Regulamentului nr. 60/2004 [59].

V — Concluzie

58. În consecință, propunem Curții să declare:

„1) Anulează Ordonanța Tribunalului Uniunii Europene din 10 iunie 2009, Polonia/Comisia (T-258/04).

2) Respinge excepția de inadmisibilitate ridicată de Comisia Europeană în fața Tribunalului Uniunii Europene.

3) Trimite cauza spre rejudecare Tribunalului Uniunii Europene pentru a se pronunța asupra concluziilor Republicii Polone privind anularea articolului 5, a articolului 6 alineatele (1)-(3), a articolului 7 alineatul (1) și a articolului 8 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE)

57 — A se vedea în special Hotărârea din 15 mai 2003, Pitsiorlas/Consiliul și BCE (C-193/01 P, Rec., p. I-4837, punctul 32), Hotărârea din 17 iulie 2008, Athinaïki Techniki/Comisia (C-521/06 P, Rep., p. I-5829, punctul 66), Hotărârea din 9 iulie 2009, 3F/Comisia (C-319/07 P, Rep., p. I-5963, punctul 99), precum și Hotărârea din 18 noiembrie 2010, NDSHT/Comisia (C-322/09 P, Rep., p. I-11911, punctele 65 și 66).

58 — A se vedea în acest sens, în special, Hotărârea din 16 decembrie 2010, Athinaïki Techniki/Comisia (C-362/09 P, Rep., p. I-13275, punctul 79), Hotărârea din 21 iulie 2011, Suedia/MyTravel și Comisia (C-506/08 P, Rep., p. I-6237, punctul 126), precum și Hotărârea din 13 octombrie 2011, Deutsche Post și Germania/Comisia (C-463/10 P și C-475/10 P, Rep., p. I-9639, punctele 81 și 82).

59 — Faptul că Tribunalul a avut deja ocazia să se pronunțe asupra validității Regulamentului nr. 60/2004 în cadrul unei excepții de nelegalitate într-o altă cauză [respectiv Hotărârea din 2 octombrie 2009, Cipru/Comisia (T-300/05 și T-316/05, punctele 43-153)] nu poate să modifice această concluzie, în pofida apropierii anumitor motive și argumente invocate.

nr. 60/2004 al Comisiei din 14 ianuarie 2004 de instituire a unor măsuri tranzitorii în sectorul zahărului în vederea aderării Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei la Uniunea Europeană.

4) Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul."